

Отже, належним чином обладнані ергономічні робочі місця та автоматизована система обліку здатні значно полегшити роботу бухгалтера, знизити ризик наявності помилок та відхилень, що могли б з'явитися під час заповнення всіх документів власноруч, цим самим забезпечуючи правильність та безперебійність нарахувань заробітної плати по всьому підприємству.

Взагалі, автоматизація обліку заробітної плати – це необхідна умова для найбільш ефективного управління завдяки зменшення ризику механічних помилок та отримання достовірної та своєчасної інформації.

Список використаної літератури

1. Кошик А.В. Автоматизація обліку праці та заробітної плати на сучасному етапі [Текст]/ А. В. Кошик. – К.: Ранок, 2016. – 342 с.
2. Гриньова В.К. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник [Текст]/ В.К. Гриньова, Г.Н.Шульга. – К.: Знання, 2010. – 310 с.
3. Крутова А. Облік праці та її оплати в інформаційній системі підприємства торгівлі [Текст]/ А. Крутова, О. Нестеренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2015. – Вип. 2. – С. 174 – 187.

І. М. Федорова

студ. IV курсу

спеціальність «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: ст. викл. С. В. Багдікян

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ТА ПОРЯДОК СПИСАННЯ БЕЗНАДІЙНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Більшість розрахункових відносин між суб'єктами господарювання на сьогодні здійснюються на умовах відстрочки платежу і невідворотним наслідком цього є існування дебіторської заборгованості. Її наявність в складі активів підприємств є не лише допустимим явищем, а й у певній мірі необхідним і бажаним для забезпечення нормальної та ефективної діяльності підприємства. Однак, жорстка конкуренція на ринку, мінливі умови діяльності суб'єктів господарювання можуть призвести до значного погіршення фінансового стану дебіторів, внаслідок чого частина заборгованості не буде погашена взагалі. Така заборгованість є частиною збитків підприємства і впливає на фінансовий результати його діяльності.

Безнадійна дебіторська заборгованість – це поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності [1].

Згідно з П(С)БО 10 існують декілька випадків, коли дебіторську заборгованість можна визнати безнадійною та списати її [1].

В першому випадку дебіторську заборгованість можна визнати безнадійною після закінчення строку позовної давності. Якщо з дати порушення боржником своїх договірних зобов'язань закінчився термін позовної давності, підприємство має повне право на списання такого боргу. Так як в П(С)БО 10 не відображена інформація, щодо закінчення строку позовної давності, тобто терміну, у межах якого можна здійснювати заходи щодо стягнення такого боргу, то достатньо і самого факту закінчення строку позовної давності для визнання дебіторської заборгованості безнадійною та її списання.

Цивільним кодексом встановлено загальну та спеціальну види позовної давності. Загальний вид позовної давності триває три роки і застосовується в усіх (загальних) випадках, для яких не встановлено спеціальну позовну давність. Спеціальна – триває більш скорочений або більш тривалий строк від загальної позовної давності та встановлюється окремими вимогами законодавства [2, ст. 256].

Таким чином, при списанні дебіторської заборгованості, якщо в межах строку позовної давності, підприємство не отримувало від боржника лист з визнанням боргу або перерахованої на рахунок мінімальної суми для погашення заборгованості, такий борг можна визнати безнадійним та списати його.

В другому випадку, дебіторську заборгованість можна визнати безнадійною, якщо існує невпевненість у її погашенні боржником.

На практиці бувають випадки коли дебіторську заборгованість можна списати, не чекаючи навіть закінчення терміну позовної давності. Наприклад, припинення діяльності юридичної особи. Наявність записів про припинення роботи в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є достатньою підставою для визнання дебіторської заборгованості безнадійною та її списання.

Але бувають випадки, коли визнання заборгованості безнадійною мають базуватися на реальних підставах. Визнання боржника банкрутом та навіть смерть боржника, не є підставою для

визнання заборгованості безнадійною. Заборгованість фізичної особи не слід сприймати безнадійною тільки на підставі свідчення про смерть боржника, адже у боржника можуть бути спадкоємці. А щодо процедури банкрутства, то вона направлена на виявлення наявності майна боржника та виявлення можливості погашення цим майном боргу і тому є ймовірність погашення заборгованості [3].

Порядок списання дебіторської заборгованості залежить від створення резерву сумнівних боргів. Списання грошової безнадійної дебіторської заборгованості здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. Якщо резерву недостатньо – таку заборгованість списують на інші операційні витрати [3].

У разі якщо дебіторська заборгованість є товарною, то згідно з правилами бухгалтерського обліку, резерв сумнівних боргів для неї не розраховується. Це означає, що в разі визнання заборгованості безнадійною вона списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат [3].

Враховуючи, що П(С)БО 10 містить досить нечітке визначення дебіторської заборгованості, підприємство може розробити власні критерії безнадійності, які будуть відповідати загальним принципам, наведеним у вище згаданих положеннях. І якщо дані критерії виконуються – списувати таку заборгованість. В такому випадку власне трактування доречно закріпити в наказі про облікову політику на підприємстві. Важливо, щоб ці критерії реально підтверджували впевненість в непогашенні боргу.

Список використаної літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. (за станом на 09.08.2013 р.). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. – Назва з екрана.
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. (із змін., внес. згідно із законом України: за станом на 07.03.2018 р.). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.
3. Все про бухгалтерський облік [Електронний ресурс]: Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. – Режим доступу: <http://vobu.ua/ukr/newspaper/archive/item/n2597>. – Назва з екрана.